

B.Com. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination
March/April-2024 (Old Course)
ACCOUNTING - 5 (ELECTIVE - 1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ નીચેની માહિતીમાંથી શ્રી AK ના ચોપડે વર્ષ 2023 માટે ૧૨% કેન્દ્ર સરકારનું બોન્ડ એકાઉન્ટ તૈયાર કરો: (૨૦)

(A) તા. ૧.૧.૨૦૨૩ ના રોજ ઓપનિંગ બેલેન્સ:

બોન્ડની દાર્શનિક કિંમત	૧,૮૭,૫૦૦
બોન્ડની કિંમત	૧,૮૦,૦૦૦

(B) વ્યાજની ચુકવણીની તારીખો: ૩૧મી માર્ચ અને ૩૦મી સપ્ટેમ્બર.

(C) ખરીદી અને વેચાણના દરેક વ્યવહાર પર દલાલીની ગણતરી ૧% ના દરે કરવામાં આવે છે.

(D) વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો:

તારીખ	દા. કિં. રૂ.	ભાવ રૂ.	નોંધ
૧.૪.૨૦૨૩	૧,૦૦,૦૦૦	૮૮	વ્યાજ સહિત ખરીદી
૩૧.૫.૨૦૨૩	૭૫,૦૦૦	૧૦૧	વ્યાજ સહિત વેચાણ
૧.૬.૨૦૨૩	૫૦,૦૦૦	૮૬	વ્યાજ બાદ વેચાણ
૩૦.૧૧.૨૦૨૩	૨૫,૦૦૦	૮૮	વ્યાજ સહિત ખરીદી

આખર રોકાણના મૂલ્યની ગણતરી “LIFO” પદ્ધતિ મુજબ કરવાની છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ તા. ૧.૧.૨૦૨૩ના રોજ શ્રી બજરંગ પાસે ચોક્કસ ફેસ વેલ્યુના ૧૨% ડિબેન્ચર્સ હતા, જેની ચોપડે કિંમત તેની (૨૦)

દા. કિં. કરતા ૨૦% વધુ છે. તમામ વ્યવહારો પર દલાલીની ગણતરી ૧% લેખે થાય છે. રોકાણ પરના વ્યાજની ગણતરી ૩૦મી જૂન અને ૩૧મી ડિસેમ્બરે કરવામાં આવે છે અને અનુક્રમે ૮મી જુલાઈ અને ૮મી જાન્યુઆરીએ ચૂકવવામાં આવે છે.

તા. ૩૧.૧૨.૨૦૨૩ ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષ દરમિયાન નીચેના વ્યવહારો થયા.

તારીખ	દા. કિં. રૂ.	ભાવ રૂ.	નોંધ
૧.૩.૨૦૨૩	૨૦,૦૦૦	૧૧૦	વ્યાજ બાદ વેચાણ (શરૂ બાકિમાંથી)
૧.૬.૨૦૨૩	૩૦,૦૦૦	૮૦	વ્યાજ સહિત ખરીદી
૩૦.૮.૨૦૨૩	૫૦,૦૦૦	૧૦૫	વ્યાજ સહિત વેચાણ (શરૂ બાકિમાંથી)
૧.૧૨.૨૦૨૩	૨૦,૦૦૦	૧૨૦	વ્યાજ બાદ વેચાણ (૧.૬.૨૩ની ખરીદીમાંથી)

વર્ષના અંતે, રોકાણના આખર સ્ટોકમાં રૂ. ૧૦,૦૦૦ ની દા. કિં. ના ડિબેન્ચર્સ જે ઓપનિંગ બેલેન્સમાંથી હતા તેનો પણ સમાવેશ થાય છે.

તા. ૩૧.૧૨.૨૩ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે શ્રી બજરંગના પુસ્તકોમાં ૧૨% ડિબેન્ચર્સ ખાતું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૨ ચેતને રેઝ્યુલર એકાઉન્ટ બુક તૈયાર કરી નથી. તેણે વેચાણ પર ૨૫% ના નફા પર માલ વેચ્યો. નીચેની માહિતીમાંથી, તમારે તા. ૩૧.૩.૨૦૨૩ ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષ માટે વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો:

(૨૦)

વિગતો	તા. ૧.૪.૨૨ ના રોજ રૂ.	તા. ૩૧.૩.૨૩ ના રોજ રૂ.
બેંકમાં રોકડ	(ઓવરડ્રાફ્ટ) ૫,૦૦૦	(ઉધાર) ૩,૦૦૦
હાથ પર રોકડ	૧,૦૦૦	૧,૦૦૦
સ્ટોક	૨૮,૦૦૦	?
લેણદારો	૪,૦૦૦	૮,૦૦૦
દેવાદાર	૧૦,૦૦૦	૩૫,૦૦૦
ફર્નિચર	૧૦,૦૦૦	?

બેંક પાસ બુક નીચેની માહિતી દર્શાવે છે:

લેણદારોને ચૂકવણી રૂ. ૭૦,૦૦૦; વેપાર ખર્ચની ચૂકવણી રૂ. ૨,૦૦૦; દેવાદારો પાસેથી વસૂલાત રૂ. ૭૫,૦૦૦; ફર્નિચરની ખરીદી રૂ. ૧.૧૦.૨૨ ના રોજ રૂ. ૫,૦૦૦; બેંકમાં જમા કરેલ રોકડ રૂ. ૧૦,૦૦૦.

તેણે હંમેશા હાથ પર રૂ. ૧,૦૦૦ રોકડ રાખી અને વધારાની રકમ બેંકમાં જમા કરે છે. તેણે લેણદારોને રૂ. ૨,૦૦૦ અને પગાર રૂ. ૪,૦૦૦ રોકડા ચૂકવેલ છે. તેમની અંગત રોકડ ઉપાડ રૂ. ૮,૦૦૦ છે.

ફર્નિચર પર વાર્ષિક ૧૦%ના દરે ધસારો ગણો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ શ્રી વિવેક તમને નીચે દર્શાવેલ માહિતી આપે છે:

(૨૦)

વિગતો	તા.૧.૪.૨૨ ના રોજ રૂ.	તા. ૩૧.૩.૨૩ ના રોજ રૂ.
બેંકમાં રોકડ	૫,૬૦૦	?
હાથ પર રોકડ	૩૧૦	૧૮૦
સ્ટોક	૨૫,૪૦૦	૧૮,૨૦૦
માલ માટે લેણદારો	૧૬,૪૦૦	૨૧,૬૦૦
ખર્ચ માટે લેણદારો	૪,૨૦૦	૨,૪૦૦
દેવાદાર	૧૮,૧૦૦	૨૬,૭૦૦
ફર્નિચર	૫,૦૦૦	૭,૦૦૦

	રૂ.
દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ	૩૫,૦૦૦
દેવાદારોને આપવામાં આવેલ વટાવ	૮૦૦
ઘાલખાધ	૧,૬૦૦
ઉધાર વેચાણ	૪૫,૦૦૦
રોકડ વેચાણ	૧૫,૦૦૦
ઉધાર ખરીદીઓ	૩૬,૦૦૦
લેણદારોને ચૂકવેલ રોકડ	૩૦,૫૦૦
લેણદારો પાસેથી મળેલ વટાવ	૩૦૦
પરચુરણ ખર્ચાઓ	૧૨,૫૦૦
ઉપાડ	૮,૦૦૦

ફર્નિચર પર વાર્ષિક ૧૦% ના દરે ધસારો ગણવામાં આવે છે. ૧.૧૦.૨૨ ના રોજ વધારાનું ફર્નિચર ખરીદવામાં આવેલ છે. વર્ષ ૨૦૨૨-૨૦૨૩ માટે શ્રી વિવેકના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન.૩ આશા હોટેલ ૫૦ સિંગલ રૂમ સાથે નાના હિલ સ્ટેશનમાં ચલાવવામાં આવી રહી છે. આ હોટેલ એક વર્ષમાં છ (૧૫) ઓફ સિઝનના મહિનાઓ દરમિયાન રાહત દર ઓફર કરે છે. આ સમયગાળા દરમિયાન, સંપૂર્ણ રૂમના ભાડાનો અડધો ચાર્જ લેવામાં આવે છે. મેનેજમેન્ટના નફાના માર્જિનને રૂમના ભાડાના ૨૦% પર લક્ષિત કરવામાં આવે છે. ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૨૩ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેના ખર્ચના અંદાજો અને અન્ય વિગતો નીચે મુજબ છે.: (ધારો કે એક મહિનો ૩૦ દિવસનો છે).

(A) સિઝન દરમિયાન વસવાટ ૮૦% છે, જ્યારે ઓફ સિઝનમાં તે માત્ર ૪૦% છે.

(B) ખર્ચાઓ:

	રૂ.	રૂ.
સ્ટાફનો પગાર (રૂમ એટેન્ડન્ટ્સ સિવાય)	૨,૭૫,૦૦૦	આંતરિક અને ટેપેસ્ટ્રી ૮૭,૫૦૦
મકાનનું સમારકામ	૧,૩૦,૫૦૦	પરચુરણ ખર્ચ ૯૫,૪૦૦
લોન્ડ્રી અને લિનન	૪૦,૦૦૦	

(C) સીધી લીટીની પદ્ધતિએ મકાન પર ૫% અને ફર્નિચર અને સાધનો પર ૧૫% ના દરે વાર્ષિક ઘસારો ગણવામાં આવે છે.

(D) રૂમ એટેન્ડન્ટને રૂ. ૫ રૂમ-દિવસ દીઠ એક મહિનામાં રૂમના વસવાટના આધારે ચુકવવામાં આવે છે.

(E) માસિક લાઇટિંગ શુલ્ક રૂ. ૧૨૦ પ્રતિ રૂમ, શિયાળાના ચાર મહિના સિવાય જ્યારે તે રૂ. ૩૦ પ્રતિ રૂમ અને આ કિંમત એક મહિના માટે સંપૂર્ણ વસવાટના આધારે છે અને

(F) હોટેલમાં કુલ રોકાણ રૂ. ૧૦૦ લાખ જેમાંથી રૂ. ૮૦ લાખ મકાનોને સંબંધિત છે અને બાકીની રકમ ફર્નિચર અને સાધનો માટેની છે.

તમને સીઝન અને ઓફ-સીઝન મહિનાઓ બંને દરમિયાન પ્રતિ દિવસ વસુલવાપાત્ર રૂમ ભાડું જણાવો.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ નીચેની માહિતી પરથી, રૂમ દીઠ વસૂલવામાં આવતા ભાડાની ગણતરી કરો, જેથી વ્યાજ સિવાયની અન્ય (૧૫) પડતર પર ૨૫% કમાઈ શકાય.

(A) સ્ટાફ પગાર: રૂ. ૮૦,૦૦૦ પ્રતિ વર્ષ.

(B) રૂમ એટેન્ડન્ટનો પગાર: રૂ. ૨ પ્રતિ દિવસ. એક રૂમ માટે એક રૂમ એટેન્ડન્ટ છે. જ્યારે રૂમમાં વસવાટ હોય ત્યારે જ પગાર ચૂકવવામાં આવે છે.

(C) લાઇટિંગ, હીટિંગ અને પાવર: એક રૂમ માટે સામાન્ય લાઇટિંગ ખર્ચ, જો તે આખા મહિના માટે રોકાયેલ હોય તો રૂ. ૫૦. પાવરનો ઉપયોગ શિયાળામાં જ થાય છે અને દર મહિને સામાન્ય ચાર્જ, જો રૂમ માટે રોકાયેલ હોય તો રૂ. ૨૦.

(D) અન્ય ખર્ચ:

મકાનનું સમારકામ	રૂ. ૧૦,૦૦૦ વાર્ષિક
લિનન વગેરે	રૂ. ૪,૮૦૦ વાર્ષિક
પરચુરણ ખર્ચાઓ	રૂ. ૬,૬૦૦ વાર્ષિક

(E) આંતરિક સુશોભન અને ફર્નિશિંગ રૂ. ૧૦,૦૦૦ વાર્ષિક.

(F) મકાનની કિંમત રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦ છે, તેના પર ૫% લેખે અને સાધનો પર ૧૦% લેખે ઘસારો ગણવો.

(G) તેના કુલ રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦ ના રોકાણ પર ૫% વ્યાજ વસૂલવામાં આવી શકે છે. જે મકાન અને સાધનો પર કરેલ છે.

(H) હોટેલમાં ૧૦૦ રૂમ છે અને ૮૦% રૂમ સામાન્ય રીતે ઉનાળામાં અને ૩૦% રૂમ શિયાળામાં વ્યસ્ત હોય છે.

તમે ધારી શકો છો કે ઉનાળા અને શિયાળાનો સમયગાળો છ મહિનાનો હોય છે. એક મહિનામાં સામાન્ય દિવસો ૩૦ માનવામાં આવે છે.

પ્રશ્ન.૪ એક કંપનીનું ઉત્પાદન બે પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. પહેલી પ્રક્રિયાનો માલ બીજી પ્રક્રિયા ખાતે લઈ જતાં પડતર કિંમત પર 50% નફો મળે એ રીતે નફો ચડાવવામાં આવે છે, જ્યારે બીજી પ્રક્રિયામાંથી તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે મુળકિંમત પર ૨૦% નફો મળે એ રીતે માલ લઈ જવામાં આવે છે. નીચેની માહિતી મળે છે.

	પ્રક્રિયા ૧ રૂ.	પ્રક્રિયા ૨ રૂ.
શરૂઆતનો સ્ટોક	૩,૦૦૦	૨,૦૦૦
માલસામાનનો વપરાશ	૫,૦૦૦	૨,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૧૩,૦૦૦	૮,૦૦૦
કારખાનાનો ખર્ચ	૩,૦૦૦	૨,૦૦૦
આખર સ્ટોક	૨,૦૦૦	૧,૫૦૦

દરેક પ્રક્રિયામાં રહેલા સ્ટોકનું મૂલ્ય પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. તૈયાર માલનો સ્ટોક શરૂઆતમાં રૂ. ૮,૦૦૦ અને આખર સ્ટોક રૂ. ૯,૦૦૦નો હતો. આ સમયગાળા દરમિયાન વેચાણ રૂ. ૬૪,૦૦૦નું હતું. પ્રક્રિયા નંબર ૨ અને તૈયાર માલના શરૂઆતના સ્ટોક પર નહિ મળેલ નફા માટે અનામત અનુક્રમે રૂ. ૬૦૦ અને રૂ. ૨,૨૦૦નું હતું.

પ્રક્રિયાનાં ખાતાં તૈયાર કરો અને નફા-નુકસાન ખાતું બનાવો.

અથવા

પ્રશ્ન.૪ ઉત્પાદન A ત્રણ પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. ભૂમિ લિમિટેડની નીચેની માહિતી ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૨૩ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષની છે. (૧૫)

વિગત	પ્રક્રિયા-I રૂ.	પ્રક્રિયા-II રૂ.	પ્રક્રિયા-III રૂ.	તૈયાર માલ સ્ટોક રૂ.
વપરાયેલ માલસામાન	૪૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	--
મજૂરી	૬૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	૮૦,૦૦૦	--
આખર સ્ટોક	૨૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦

દરેક પ્રક્રિયાની પડતરને બીજી પ્રક્રિયા ખાતે ૨૦% નફો ફેરબદલી કિંમત પર ચઢાવીને બદલવામાં આવે છે. પ્રક્રિયા-૩ની પડતર પણ તૈયાર માલના સ્ટોક ખાતે તે જ કિંમતે લઈ જવાયા છે.

દરેક પ્રક્રિયામાં સ્ટોકનું મૂલ્ય પ્રાથમિક પડતર પર કરવામાં આવ્યું છે. તૈયાર માલનો સ્ટોક રૂ. ૩,૬૦,૦૦૦ માં વેચવામાં આવ્યો છે.

તૈયાર કરો:

૧. દરેક પ્રક્રિયાના ખાતાં
૨. તૈયાર માલ સ્ટોકનું ખાતું
૩. ખરેખર મળેલ નફો દર્શાવતું પત્રક

ENGLISH VERSION

- Que.1 From the following information prepare 12% Central Government's Bond Account for the year 2023 in the books of Shri AK. (20)

(A) Opening balance as on Dt. 1-1-2023:

Face value of bond	Rs. 1,87,500
Cost price of bond	Rs. 1,80,000

(B) Dates of payment of interest: 31st March and 30th September.

(C) Brokerage is calculated at the rate of 1% on each transaction of purchase and sale.

(D) Transactions during the year:

Date	F. V. Rs.	Price Rs.	Note
1-4-2023	1,00,000	99	Cum-interest purchase
31-5-2023	75,000	101	Cum-interest sale
1-6-2023	50,000	96	Ex-interest sale
30-11-2023	25,000	98	Cum-interest purchase

Valuing of closing balance of investment is to be calculated as per "LIFO" method.

OR

- Que.1 On Dt. 1-1-2023 Shree Bajrang had 12% debentures of certain face value, the book value of which is 20% more than its face value. Brokerage is calculated at 1% on all transactions. Interest on investment is calculated on the balance on 30th June and 31st December and is paid on 8th July and 8th January respectively. (20)

Following transactions took place during the year ended Dt.31-12-2023.

Date	F.V. Rs.	Price Rs.	Remarks
1-3-2023	20,000	110	Ex-interest sale (from the opening balance)
1-6-2023	30,000	90	Cum-interest purchase
30-9-2023	50,000	105	Cum-interest sale (from the opening balance)
1-12-2023	20,000	120	Ex-interest sale (from the purchase of 1-6-23)

At the end of the year, the closing stock of investments includes also the debentures of face value of Rs. 10,000 which was from the opening balance.

Prepare 12% Debentures A/c in the books of Shree Bajrang for the year ending on Dt. 31-12-'23.

- Que.2 Chetan has not maintained regular account books. He sold goods at a profit of 25% on sales. From the following information, you are required to prepare final account for the year ended Dt.31.3.2023: (20)

Particulars	As on Dt. 1.4.2022 Rs.	As on Dt. 31.3.2023 Rs.
Cash at Bank	(B.O.D) 5,000	(Debit) 3,000
Cash on Hand	1,000	1,000
Stock	28,000	?
Creditors	4,000	9,000
Debtors	10,000	35,000
Furniture	10,000	?

Bank pass book reveals the following information:

Payment to creditors Rs. 70,000; payment to trade expenses Rs. 2,000; collection from debtors Rs. 75,000; purchase of furniture Rs. 5,000 on 1.10.2022; cash deposited in bank Rs. 10,000.

He always maintained Rs. 1,000 in cash and excess amount deposited in bank. He paid to creditors Rs. 2,000 and salaries Rs. 4,000 in cash. His personal drawings in cash Rs. 8,000. Charge the depreciation on furniture at the rate 10% p.a.

OR

- Que.2 Mr. Vivek gives you the under mentioned information: (20)

Particulars	As on Dt. 1.4.22 Rs.	As on Dt. 31.3.2023 Rs.
Cash at Bank	5,600	?
Cash on Hand	310	190
Stock	25,400	18,200
Creditors for Goods	16,400	21,600
Creditors for Expenses	4,200	2,400
Debtors	19,100	26,700
Furniture	5,000	7000

Other information:	Rs.
Cash received from Debtors	35,000
Discount allowed to Debtors	800
Bad debts written off	1,600
Credit Sales	45,000
Cash Sales	15,000
Credit Purchases	36,000
Cash paid to Creditors	30,500
Discount received from Creditors	300
Sundry Expenses	12,500
Drawings	9,000

Depreciation on furniture is to be charged at 10% p.a. Additional furniture is purchased on 1.10.22. Prepare annual accounts of Mr. Vivek for the year 2022-2023.

Que.3 Aasha Hotel is being run in a small hill station with 50 single rooms. This hotel offers concessional rates during six-off season months in a year. During this period, half of the full-room rent is charged. The management's profit margin is targeted at 20% of the room rent. The following are the cost estimates and other details for the year ending 31st March, 2023 (assume a month to be of 30 days). (15)

(A) Occupancy during the season is 80%, while in the off season it is 40% only.

(B) Expenses:

	Rs.		Rs.
Staff salary (excluding room attendants)	2,75,000	Interior and tapestry	87,500
Repairs to building	1,30,500	Sundry expenses	95,400
Laundry and linen	40,000		

(C) Annual depreciation is to be provided for on buildings at 5% and on furniture and equipment at 15% on straight line basis.

(D) Room attendants are paid Rs. 5 per room-day on the basis of occupancy of the rooms in a month.

(E) Monthly lighting charges are Rs. 120 per room, except in four months of winter when it is Rs. 30 per room and this cost is on the basis of full occupancy for a month and

(F) Total investments in the hotel are Rs. 100 lakhs of which Rs. 80 lakhs relate to buildings and balance for furniture and equipments.

You are requested to work out the room rent chargeable per day both during the season and the off-season months.

OR

Que.3 From the following information, calculate the rent to be charged per room, so as to earn 25% on cost other than interest. (15)

(A) Staff salaries: Rs. 80,000 per annum.

(B) Room attendant's salary: Rs. 2 per day. There is one room attendant for one room. The salary is paid only when the room is occupied.

(C) Lighting, heating and power: The normal lighting expenses for a room, if it is occupied for the whole month is Rs. 50. Power is used only in winter and normal charge per month, if occupied for a room is Rs. 20.

(D) Other Expenses:

Repairs to building	Rs. 10,000 per annum
Linen etc	Rs. 4,800 per annum
Sundries	Rs. 6,600 per annum

(E) Interior decoration and furnishing Rs. 10,000 annually.

(F) Cost of building Rs. 4,00,000, rate of depreciation on it 5%, and on equipments 10%.

(G) Interest at 5% may be charged on its total investment of Rs. 5,00,000 on the building and equipment.

(H) There are 100 rooms in the hotel and 80% of the rooms are normally occupied in summer and 30% of the rooms are busy in winter.

You may assume that the period of summer and winter is six months each. Normal days in a month may be assumed to be 30.

- Que.4 A certain product passes through two processes before it is transferred to finished stock. The output of process A is transferred to process B at a price calculated to give a profit of 50% on the cost and the output of process B is charged to finished stock at a profit of 20% on the cost. (15)

	Process 1 Rs.	Process 2 Rs.
Opening Stock	3,000	2,000
Materials Consumed	5,000	2,000
Direct Wages	13,000	8,000
Factory Expenses	3,000	2,000
Closing Stock	2,000	1,500

Stock in process are valued at prime cost. The opening stock of finished goods was Rs. 8,000 and closing stock was Rs. 9,000. Sales during the period were Rs. 64,000. The reserves for unrealised profit in the Process No. 2 and Finished Goods were Rs. 600 and Rs. 2,200 respectively.

Prepare Process Accounts and Profit & Loss Account.

OR

- Que.4 Product A passes through three processes. The following information of Bhumi Ltd. is available for the year ended 31st March, 2023 (15)

Particulars	Process I Rs.	Process II Rs.	Process III Rs.	Finished Stock Rs.
Materials consumed	40,000	60,000	20,000	--
Wages	60,000	40,000	80,000	--
Closing Stock	20,000	40,000	60,000	40,000

The output of each process is charged to the next process at a price calculated to give a profit of 20% on the transfer price and the output of Process-3 is charged to finished stock on a similar basis.

Stock in each process has been valued at prime cost. Finished stock has been sold for Rs. 3,60,000.

Show:

1. Process Accounts
2. Finished Stock A/c
3. Actual Realised Profit.
